

Zápis z 1. veřejného setkání KPSS na území ORP Klatovy

Termín jednání: **22. 10. 2013**
Místo jednání: Centrum celoživotního vzdělávání v Dominikánském klášteře,
Plánická 174, Klatovy
Účastníci jednání: viz prezenční listina

Program jednání:

- 1. Vysvětlení metody komunitního plánování sociálních služeb**
- 2. Prezentace 2. etapy komunitního plánování sociálních služeb na Klatovsku**
- 3. Představení výstupů mapování aktuální sociální situace na Klatovsku**
- 4. Diskuze a sběr podnětů v rámci 2 skupin:**
 - a) děti, mládež a rodiny s dětmi a ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením**
 - b) senioři, osoby se zdravotním postižením**

Obsah a závěry jednání:

1. Vysvětlení metody komunitního plánování sociálních služeb

Metodička kpss p. Eberlová představila metodu komunitního plánování sociálních služeb. Zjednodušenou formou představila jednotlivé kroky, které vedou k sestavení komunitního plánu sociálních služeb:

- a) zjišťování informací o tom, jaké sociální služby jsou poskytovány
- b) zjišťování informací o tom, jaké sociální služby jsou potřebné a poskytovány nejsou
- c) diskuze o možných a potřebných krocích k zajištění těchto chybějících služeb (s ohledem na místní finanční, personální možnosti atd.)

Diskuze probíhá v rámci pracovních skupin a řídicí skupiny. Ve všech bodech je nutná aktivní spolupráce mezi všemi, kteří se komunitního plánování účastní, tzn. zadavateli, poskytovateli a uživateli soc. služeb, dále pak zájemci z řad široké veřejnosti.

2. Prezentace 2. etapy komunitního plánování sociálních služeb na Klatovsku

V rámci představení 2. etapy kpss byli účastníci nejprve krátce informováni o 1. etapě kpss na Klatovsku, která proběhla v letech 2005 – 2007. Výstupem byl Komunitní plán sociálních služeb s platností od roku 2008 do současnosti, resp. do platnosti nového komunitního plánu. V současné době tedy probíhá 2. etapa, jejímž výsledkem bude Komunitní plán sociálních služeb pro období 2014 – 2019.

Během prezentace byl představen časový harmonogram celého projektu, tzn.:

květen – září 2013: mapování aktuální sociální situace na Klatovsku

červen 2013: 1. setkání řídicí skupiny, setkání starostů obcí zapojených do 2. etapy kpss

říjen 2013: 1. veřejné setkání

listopad 2013 – červen 2014: setkávání pracovních skupin, setkávání řídicí skupiny, průzkum potřeb uživatelů služeb, setkání monitorovacího týmu, aktualizace katalogu poskytovatelů sociálních služeb

duben – květen 2014: 2. veřejné setkání

květen 2014: sběr připomínek k návrhu KP, jejich vypořádání, zpracování finální podoby komunitního plánu

červen 2014: projednání KP v radě a zastupitelstvu města

květen 2013 – červen 2014: informační kampaň

Do celého procesu je možno se zapojit účastí v pracovních skupinách:

1. skupina: senioři a osoby se zdravotním postižením
2. skupina: děti, mládež a rodiny s dětmi
3. skupina: ostatní osoby ohrožené soc. vyloučením

Zvláštní pozornost bude také věnována průřezovému tématu „bydlení a ubytovny“, které bude řešeno v rámci samostatné pracovní skupiny.

3. Představení výstupů mapování aktuální sociální situace na Klatovsku

V období od června do září 2013 proběhlo mapování stávající sociální situace. Informace byly získány:

- a) prostřednictvím dotazníkového šetření, přičemž dotazníky byly zaslány obcím (17 z 26 obcí vyplnilo), poskytovatelům sociálních služeb (10 z 11 poskytovatelů vyplnilo) a organizacím poskytující návazné služby (9 ze 14 organizací vyplnilo) na území ORP Klatovy, byl také veden 1 rozhovor se zástupcem jedné z obcí
- b) dalším zdrojem byla statistická data, webové stránky, výroční zprávy a Registr poskytovatelů soc. služeb
- c) jako velmi přínosné byly hodnoceny osobní rozhovory s poskytovateli soc. služeb (celkem 7), s organizacemi poskytujícími návazné služby (celkem 4), pracovníky soc. odboru na MěÚ Klatovy (celkem 1) a s matkami pečujícími o zdravotně postižené děti

Výstupy těchto šetření jsou 3 analýzy, které je možno **připomínkovat do 31. 1. 2014** (dostupnost analýz pro veřejnost je zajištěna prostřednictvím webových stránek města Klatovy - odkaz na Městský úřad Klatovy, 2. etapa komunitního plánování):

1. Sociálně demografická analýza obcí ORP Klatovy

- do 2. etapy kpss je zapojeno 26 obcí ze 44 obcí (v roce 2006 bylo zapojeno 36 obcí)
- kromě statistických údajů analýza ukazuje, že na Klatovsku dochází od roku 2009 k celkovému úbytku obyvatelstva (přirozený úbytek, stěhování)
- předpokládá se také během následujících 20ti let postupné stárnutí populace, což kopíruje celorepublikový trend
- nezaměstnanost v oblasti Klatovska za rok 2011 činila 8,1 % z ekonomicky aktivních obyvatel

2. Analýza zdrojů systému sociálních služeb na území ORP Klatovy

- sociální služby poskytované na Klatovsku jsou hrazeny z rozpočtu obcí a měst, MPSV ČR, Plzeňského kraje, dvě organizace využívají také dotace EU, dalšími zdroji jsou úhrady od klientů a ostatní zdroje
- 13 obcí ze 17 finančně podporuje sociální a návazné služby
- 9 ze 17 obcí poskytuje nefinanční podporu (bezplatné nájem)
- obce vlastnily v roce 2012 celkem 961 bytů – 273 bytů pro občany v sociálně nepříznivé situaci,

19 bytů bezbariérových

- v roce 2012 zaznamenaly obce 65 čekatelů na obecní byt

3. Analýza sociálních služeb a služeb návazných poskytovaných na území ORP Klatovy

- v regionu působí 11 poskytovatelů, kteří nabízejí 24 sociálních služeb
- celkem je zde poskytováno 15 druhů služeb-3 služby odborného soc.poradenství, 6 služeb soc. péče a 12 služeb soc. prevence
- nejčastěji poskytované služby jsou azylové domy, domovy pro seniory, odborné soc.poradenství, peč.služba, terénní programy
- nejčastější cílovou skupinou jsou rodiny s dětmi, etnické menšiny a osoby s kombinovaným postižením, naopak osoby se sluchovým postižením nemají k dispozici žádnou službu
- nejvíce neuspokojených zájemců evidují domovy pro seniory, dále pak azylové domy a domov pro osoby se zdravotním postižením
- bylo zmapováno 14 organizací poskytujících návazné služby (z nichž jsou 3 také poskytovatelem soc.služeb)
- návazné služby zahrnují poradenství, vzdělávací a rozvojové aktivity, ošetrovatelskou službu a další

V rámci mapování aktuální sociální situace vznikly další 2 výstupy - hlavním zdrojem informací byly rozhovory s vybranými poskytovateli sociálních služeb, organizacemi poskytujícími návazné služby a pracovníky OSVZ MěÚ Klatovy. Dalším zdrojem byly opět dotazníky vyplněné organizacemi poskytující návazné služby a představiteli obcí:

1. Problémy a potřeby v oblasti poskytování sociálních a návazných služeb na území ORP Klatovy
2. Potřeby rodičů zdravotně postižených dětí z pohledu pečujících matek na území ORP Klatovy

Pro potřeby projednání získaných podnětů pro rozvoj sociálních služeb v pracovních skupinách a řídicí skupině byl vytvořen shrnující podkladový dokument „**Shrnutí podnětů pro rozvoj sociálních a návazných služeb na Klatovsku**“. Jednotlivé body byly prezentovány při následné diskuzi v rámci 2 skupin. Tento dokument je nedílnou součástí tohoto zápisu.

Plné verze jsou spolu s dalšími analýzami k dispozici ke stažení na webových stránkách MěÚ Klatovy.

4. Diskuze a sběr podnětů

Během následné diskuze byli účastníci rozděleni do 2 skupin, které se zaměřily na následující oblasti:

- a) děti, mládež a rodiny s dětmi a ostatní osoby ohrožené sociálním vyloučením
- b) senioři, osoby se zdravotním postižením

Ještě před zahájením vystoupila p. Peťulová (zástupce veřejnosti) a veřejně poděkovala za pomoc a skvělou práci lékařů a zdravotních sester v Klatovské nemocnici - odd. pana primáře Svobody, odd. paní primářky Chotěšovské, dále MUDr. Lukešovi, MUDr. Králi, panu primáři MUDr. Hlavsovi z LDN, když se zde ocitla jako pacient. Dle jejího názoru novináři věnují málo pozornosti klatovské nemocnici.

Od účastníků zazněla otázka Do jaké skupiny se má zařadit raná péče? Do skupiny senioři a osoby se zdravotním postižením?

V rámci následného sběru podnětů byly zaznamenány následující připomínky:

a) děti, mládež a rodiny s dětmi a osoby ohrožené sociálním vyloučením

- první podnět (přetížení speciálních pedagogických center) souvisí se službou raná péče
- upřesnění podnětu: absence navazujících služeb na služby pedagogicko psychologické poradny - služby pro rodiny s dětmi s jinými poruchami než poruchami učení (autistické děti)
- nedostatečná kapacita školek – při mapování aktuální situace bylo zjištěno, že kapacita mateřských školek není plně využívána (jsou volná místa); rodiny dostávají zase ze školek informace, že místa nejsou; MUDr. Nová z Komise pro výchovu, vzdělávání a sport Rady města Klatovy informovala na jednání komise, že školky na Klatovsku mají nastavenou maximální možnou kapacitu s ohledem na hygienické hledisko a školský zákon; možná je problém v lepším poskytování informací rodičům ze strany školek
- pokud se matka ze sociálně slabé rodiny snaží sama zajistit umístění dítěte ve školce, nemá příliš šanci – je třeba jí zajistit doprovod ze strany soc.služby
- na druhou stranu školky by měly zlepšit přístup k dětem ze sociálně slabších rodin (školky by měly mít zájem na tom, aby k nim docházely děti ze sociálně slabších rodin, rodiny by neměly doprovázet soc. pracovníci) – pomohla by koncepce města v této oblasti – odpovídající instituce, nástroje existují, např. využití asistentů pro tyto děti, je nutné je začít využívat, tzn. mělo by jít o změnu systému a uvažování
- ve školkách jsou děti rozdělovány podle věku - míchané třídy by byly lepší
- MŠ neplní dostatečně svoji funkci, děti přicházejí do 1. tříd ZŠ nepřipravené
- ve vyloučené lokalitě v Janovicích nad Úhlavou by bylo dobré zřídit školku pro děti, které tam s rodiči žijí – Janovice nad Úhlavou se neúčastní 2.etapy kpss na Klatovsku (účastnily se kpss v rámci Dobrovolného svazku obcí Úhlava), vzhledem k tomu, že s problémy těchto rodin se však potýkají organizace a instituce v Klatovech, je oprávněné projednávat v rámci klatovského kpss situaci v Janovicích
- zkušenosti OCH Klatovy s prací s předškolními dětmi - výsledky jsou patrné
- přípravný ročník v MŠ by se neuživil – pravidelně dochází 12 dětí, zákon tuto povinnost neukládá, financováno ze zdrojů MŠMT
- ideální by bylo zajištění návazných služeb – školička – školka – škola – NZDM
- problematické financování „Klubíčka“
- stále se přerozděluje stejné množství financí určených na sociální služby, částka se nezvyšuje, takže je těžké plánovat poskytování nových služeb – z čeho budou tyto nové služby hrazeny?
- provozovatelé ubytoven by mohli poskytnout/platit soc. služby pro děti z ubytoven
- úprava zákona – soc. pracovníci by měli pracovat s klienty, klienti by měli prokázat, že svoji situaci řeší
- preventivní programy: styčné body se školami, doučování by mělo být součástí každé soc. služby pro děti
- chybí noclehárna pro ženy

b) senioři, osoby se zdravotním postižením

- složitý proces přijetí v pobytových zařízeních (nesrozumitelný proces pro uživatele a vázání přijetí na příspěvek na péči)
- přerušování řízení žádosti o příspěvek na péči na dobu, po kterou je žadatel v nemocnici
- omezování výhod pro držitele ZTP

- osoby, které potřebují komplexní péči, ale nebyl jim přiznán příspěvek na péči – nemohou se dostat do domova pro seniory (DS podmiňuje přijetí přiznáním příspěvku na péči)
- špatně značené kruhové objezdy pro nevidomé
- problém spolupráce se soukromými osobami/institucemi při zajištění bezbariérovosti vstupu do komerčních prostor ve vlastnictví soukr. osob či firem
- přístup dopravců k osobám s omezenou schopností pohybu: neochota ČD – například přistavit bezbariérový vagon při včasném oznámení většího počtu zdravotně postižených cestujících – jsou odkázáni na bezbariérový spoj v jiném čase, dále řidič ČSAD např. nenechal nastoupit větší množství osob se zdravotním postižením, necitlivý přístup řidičů ČSAD - odbaví ostatní cestující před imobilní osobou
- malá kapacita soc. lůžek v nemocnici
- odlehčovací služba – zájem o terénní formu x malý zájem o pobytovou formu
- vyčerpanost pečujících rodin
- chybí programy pro rodiny se zdravotně postiženými dětmi (+ kontakty s ostatními rodinami)
- upřesnění podnětu: raná péče – kapacita je dostačující, neodmítají kvůli kapacitě
- chybí stacionáře pro starší děti ze zdravotním postižením (nad 7 let)
- upřesnění podnětu: více zavádět integrovanou výuku ve školách a školkách
- spolupráce s lékaři - neodkazují na ranou péči, hlavně v menších městech mimo Plzeň - návrh řešení: využít setkání lékařů ORP Klatovy k informovanosti o soc. službách (vždy první pondělí v měsíci)
- upřesnění podnětu: dle zkušeností MěÚSS Klatovy je domácí ošetrovatelská péče spíše předepisována, většina lékařů spolupracuje
- připomínka ke shrnutí podnětů: Je otázka, jaká specializovaná lékařská péče chybí v Plánici.
- pozdní odchody do důchodu – poté problém s péčí o vlastní rodiče
- byla by žádoucí přísnější zákonná úprava půjček (omezení výše úroků)
- bylo by žádoucí více osvěty – finanční gramotnost
- doprava do nové Klatovské nemocnice veřejnou dopravou (autobus zde staví jen 2x denně)
- připomínka k podnětu: chybějící rehabilitace a nedostatečná kapacita sociálních lůžek v LDN – upřesnit, že se týká LDN v Klatovech

Výše uvedené názory a připomínky budou spolu se shrnutím podnětů a dalšími analýzami podkladem pro jednání pracovních skupin. V závěru veřejného setkání se někteří účastníci přihlásili jako členové připravovaných pracovních skupin (viz bod 2 zápisu).

Zpracováno dne: 25. 10. 2013

Zpracovala: Šárka Fremrová, CpKP západní Čechy

Ověřila: Tereza Eberlová, CpKP západní Čechy